

Överklagan

av Länsstyrelsens MPD beslut om tillstånd, daterat 2025-10-16.

Diarienummer 551-7450-2024

LC Energi ABs ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till Solcellsanläggning på fastigheten Skintaby 13:2 och Hulabäck 21:1 Halmstads kommun.

Hallands Naturskyddsförening ser i grunden positivt på anläggning av solcellsanläggningar. Men då skall de lokaliseras på en bra plats och dessutom bör de utnyttja i dag bästa möjliga teknik. När man bygger på jordbruksmark måste exploatören kunna visa på att man vägt elproduktion mot livsmedelsproduktion, då båda är av riksintresse för Sverige.

Med anledning av Mark- och miljööverdomstolens domar 13461-22, M 8658-23, M 6624-23, M15064-21, M 1026-22 och M 8658-23 som förbjuder solcellsanläggningar på jordbruksmark förstärks bilden att alternativa sätt och platser att producera fossilfri el måste bättre utredas och vägas in i tillståndprocessen.

Hallands Naturskyddsförening yrkar i första hand på att MPD beslutet skall upphävas och i andra hand att det skall återremitteras för komplettering.

Motiv:

- Verksamheten är inte förenlig med kravet på "God hushållning" enligt 3 kap. 1 o 4 §§ miljöbalken, eftersom brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för ändamålet.
- Jordbruksmark tas permanent ur drift, då Länsstyrelsen senare kan förlänga tillståndet. Detta rimmar illa med kraven på större självförsörjning av livsmedel i Sverige och god beredskap vid krig och kris.
- Alternativ plats har inte utretts tillräckligt. Att producera el genom förnybara källor kan uppnås genom att annan mark tas i anspråk, särskilt att utnyttja redan ianspråktagen mark, hustak, parkeringar m.m. för solceller.
- Inget nollalternativ är beskrivet.
- Exploatören har inte kunnat visa att man använder i dag bästa möjliga teknik för att kunna producera el. Detta gäller både solcellstyp, placering och riktning. Den anpassade jordbruksdriften under solpanelerna är inte trovärdig.
- Inget alternativ presenteras där el och livsmedel samtidigt kan produceras på jordbruksmarken.
- Inventeringen av fåglar i området är bristfällig och för fladdermöss saknas den helt.
- Upphävande av strandskyddet längs Skintan
- Viltet i området hindras delvis av staketen runt alla områden med solceller

Naturskyddsföreningen Halland

Ändrad markanvändning 3 kap 1 o 4 §§ MB

Varken Länsstyrelsen eller sökande LC Energi AB kan visa att jordbruksmark verkligen behöver tas i anspråk och de kan inte heller visa att den tänkta tillförda energin behövs. Inget resonemang finns i beslutet kring fördelar och nackdelar i den tillståndsgivna solcellsanläggningen jämfört med en nollalternativet. MPD hävdar att tillskottet av förnybar elproduktion från anläggningen väger tungt. Var finns underlaget som styrker MPD ställningstagande?

Vi hänvisar till MÖD:s domskäl i M5118-24. ”Av 3 kap. 1 § miljöbalken framgår att markområden ska användas för det eller de ändamål som de är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företråde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Det innebär att en avvägning behöver göras mellan intresset av att bevara marken för jordbruk och intresset av att använda den för det sökta ändamålet.” ”Ett väl underbyggt och motiverat ställningstagande av länsstyrelsen bör därför tillmätas särskild vikt vid bedömningen av vilket samhällsintresse som bör ges företräde.”

Sverige exporterar el men importerar livsmedel, vilket visar att ur ett framtida beredskapsperspektiv så behöver mer mat produceras i Sverige. (Utredningen ”livsmedelsberedskap för en ny tid” SOU 2024:8)

Lokalisering

Valt område för solcellspark är på god jordbruksmark med stora åkrar, god arrondering, mark som lämpar sig väl för fortsatt livsmedelsproduktion.

I Halmstads kommun finns redan ianspråktagna marktytor, hustak, industritak, parkeringsplatser mm. som bättre kunde utnyttjas för solelproduktion än produktiv jordbruksmark. Bara för att LC Energi AB har som affärsidé att bygga stora solcellsanläggningar innebär det inte per automatik att detta är den ur samhällets intresse bästa lösningen för att producera mer fossilfri el.

Då vi vet att inom Halmstads kommun planeras det för solcellsparkar på totalt över 600 ha åkermark är det märkligt att Länsstyrelsen inte gör någon samlad bedömning.

Synpunkter på solcellsparkens utformning

Fasta solceller riktade mot söder fångar mest energi mitt på dagen, men då är efterfrågan av el låg och elpriset mycket lågt. (redan i dag har vi minus priser mitt på dan) Solcellsanläggningen kommer behöva stora dyra batterilager eller annan teknik för lagring av el över dygnet.

Ett alternativ med solceller riktade så att man får solel morgon och kväll, det fångas inte lika stor mängd energi men den kan säljas när behovet är störst och priset högst. Detta minskar även behovet av batterilager som också är en resursfråga om metaller.

För att kunna odla livsmedel krävs en helt annan layout på solcellsparken än den som valts.

Naturskyddsföreningen förespråkar agrovoltariska system där livsmedelsproduktion kan kombineras med elproduktion, vilket är lagkrav i flera länder i Europa.

Anpassad jordbruksdrift

En redovisning borde ske av hur marken under solcellspanelerna ska skötas. Med vår erfarenhet av området och på den i dag näringsrika jordbruksmarken så kommer bara gräs/ogräs och sly växa vilket kommer kräva både slåtter och bete av får eller röjning, men till höga kostnader då den inte kan genomföras rationellt. Skall hela arealen 189 ha betas med får så kan man räkna med att ca 1300 tackor med lamm behövs. Sen behövs areal för vinterfoder, djurskötare och ett mycket stort stall för fåren under vintern, inget som nämns i ansökan. Värdet av livsmedelsproduktionen blir också betydligt lägre än dagens odling. Men ingen utvärdering görs.

Naturskyddsföreningen Halland

Inventering av fåglar, fladdermöss och groddjur.

Bolagets konsult Calluna genomförde en häckfågelinventering under 2024 med fyra besök (26/4, 23/5, 16/6 och 25/6 varav ett nattetid). Baserat på detta rekommenderar Calluna en artskyddsutredning av röd glada, brun kärrhök, tofsvipa, vaktel, sånglärka och buskskvätta och anför vidare att det kan behövas fördjupad inventering av rastande fåglar under vår- och höstflyttningen och av övervintrande fåglar då det finns kunskapsluckor för dessa arter.

Bolaget lämnar i april in en artskyddsutredning där konsulten Svensk Natur AB gör en bedömning av påverkan och behov av artskyddsutredning för röd glada, brun kärrhök, tofsvipa, vaktel, sånglärka och buskskvätta och anför att riktad artskyddsutredning behövs för endast två av arterna, vaktel och sånglärka (Bil 9 i Kompletteringar). Samma konsult bedömer att det inte finns behov av artskyddsdispens för vaktel och sånglärka trots att anläggandet av solcellsanläggning kommer att minska arealer för födosök och boplatser för arterna (Bil 10 i Kompletteringar)

Föreningen Harplingebygdens Framtid har anlitat en egen expert (Anders Wirdheim) för fågelinventering i Skintaby-området under vinter, vår och sommar 2025, och under april till juli gjordes 10 besök för inventering av häckande fågel. Wirdheims observationer överensstämmer i stora delar med Callunas inventering, men visar även starka indikationer på häckande storspov i områdets nordöstra del vid gården Marbäck. Storspoven klassades som starkt hotad (EN) i rödlistan 2020 men kan komma att få en högre hotstatus i kommande version. Vidare visar Wirdheims inventering på häckande tofsvipa, i södra (norra Särödal) och norra delen (nära gården Marbäck). Dessutom genomfördes en häckfågelsinventering våren 2025 vid närliggande verksamhetsområdet för Neoen's ansökan om en större solpark på gården Margreteberg. Även i denna inventering kunde häckande storspov och tofsvipa konstateras i den nordvästra delen av den planerade anläggningen, drygt en kilometer från gården Marbäck i föreliggande plan.

Naturskyddsföreningen anför:

Området har ett rikt fågelliv, vilket är väl dokumenterat. För att uppfylla artskyddsförordningen bör inventering göras av häckfågel, skyddsvärda fågelarter och rastande fåglar under vinterhalvåret. Men det har det inte utförts inventeringar av rastande och övervintrande fåglar.

Bolagets artskyddsutredning av sånglärka och vaktel bygger på otillräckligt vetenskapligt underlag och där det endast är den kritiserade studien av Jarcuska et al (2024) som Bolagets konsult hänvisar till. Konsulten Svensk Natur AB refererar i artskyddsutredningen för vaktel till en muntlig uppgift baserat på observationer från en styck solcellspark på kustslätten i södra Kalmar län.

Föreningen konstaterar att jordbrukslandskapet på Harplingeslätten uppenbarligen är häckningsområde för de kraftigt hotade arterna storspov och tofsvipa och därför måste det göras en artskyddsutredning för dessa fåglar för hela Harplingeslätten för att avgöra om tillräckliga skyddsåtgärder kan sättas in för att överhuvudtaget kunna medge en dispens från artskyddet.

Då staketen runt solcellsanläggningen kommer att utnyttjas som spaningsplatser för kråkor och andra bopredatorer. Detta kommer sannolikt innebära att markhäckande fåglar (såsom vaktel, sånglärka, tofsvipa, storspov) undviker områdena närmast staketen. Detta nämns inte i konsultrapporterna men kommer påverka många markhäckande fåglar. Studier som gjorts i andra sammanhang visar att flera arter av markhäckande fåglar undviker områden runt uppstickande föremål (dvs. potentiella spaningsplatser för predatorer) med ett par hundra meter. Det är alltså inte enbart från området inne i anläggningen som de markhäckande fåglarna trängs undan utan även från en betydande areal runt

Naturskyddsföreningen Halland

om, se t.ex. Wallander m.fl. 2006¹, där det bland annat sägs: *"Hooded crows (Corvus corone cornix) use man-made structures such as stone walls and barbed wire fences when foraging on coastal pastures in SW Sweden."* Samma effekt har iakttagits även på åkermark och i andra miljöer och det gäller inte enbart vadarfåglar utan markhäckande fåglar i allmänhet.

Inventering av fladdermöss måste ske i området då dessa är fridlysta. Batlife Sweden har 31 maj 2025 gjort en inventering som finns på artportalen, där flera fladdermusarter detekterades med autoboxmätningar.

Upphävande av strandskydd längs Skintan.

Totalt omfatta solcellsanläggningen 45 ha mark inom strandskyddet (100m), varav större delen längs Skintan. Bolaget anger att inga solceller eller staket skall sättas upp närmare än 20 m från rinnande vatten. Naturskyddsföreningen vill påpeka att dessa blå-gröna orörda korridorer är mycket viktiga för det vilda livet, de fungerar som spridningskorridorer i landskapet. För vissa djur är 20 m tillräckligt men för andra kommer bristen på flyktvägar göra att djuren inte längre kan passera. Här saknar vi information i utredningen.

Hallands Naturskyddsförening

Ordf. Anders Tullander anders@tullander.se 0703740014 Tovhultsvägen 5, 31434 Landeryd

¹ G Wallander, et al. (2006). Wader nest distribution and predation in relation to man-made structures on coastal pastures. *Biological Conservation* 132: 343–350.